

СЁЛЕТНЯЯ ВЯСНА

Спіс вакансій у нашым раёне па стану на канец сакавіка застаўся ранейшы. Галоўнаму бухгалтару з АТП-21 прапануюць 6 мільёнаў, інспектару прапаганды Бешанковіцкага РАНС – 5 мільёнаў, інжынеру з раённага спажывецкага таварыства (РСТ) і начальніку аддзела ДРСП – 110 па 4 мільёны. А просты трактарыст ці прадавачка магазіна можа атрымаць у лепшым выпадку толькі 3 мільёны.

У нашым раёне, які мае сярэднія эканамічныя паказчыкі вышэй за абласныя, агульную сітуацыю можна было б лічыць больш-менш прымальнай. Але ў сакавіку праявы крызісу дакаціліся і да нашага раёна. Пачаліся затрымкі з выплатамі заробкаў у бюджэтных установах і арганізацыях Бешанковіцкага раёна. Дакладней, іх выплачваюць своєчасова, але не ў поўным памеры. Думаецца, што збоі з выплатай заробкаў і далей будуць толькі нарастаць.

Пачнецца сяўба, усе сродкі будуць кінутыя на калгасы для фінансавання “бітвы за ўраджай” пад лозунгам “харчовай бяспекі краіны”. Ізноў, як гэта было ўжо не раз, сродкі тыя сыдуць як вада ў пясок. Бо назваць эфектыўнай сістэму гаспадарання на зямлі, што існуе ў нас, нельга. Чалавек не з’яўляецца ў ёй прырытэтам, галоўнае ў ёй – эканамічны паказнік і чыноўнік. Дзеля выканання таго паказніка і шчыруе армія чыноўнікаў, чые заробкі непараўнальна вышэйшыя за заробкі

непасрэдных выканаўцаў працы.

Сакавік гэтага года стаў адметным і праз тое, што кіраўнік краіны нарэшце аб’явіў пра падвышэнне пенсійнага ўзросту на тры гады. У сутнасці, гэта пытанне трэба было вырашаць даўно і не прыкрывацца тым, што “народ гэтага не жадае”. Цяпер народ масава “пажадаў” працаваць, прычым для многіх мужчын гэта праца закончыцца смерцю на рабочым месцы.

На маю думку, ва ўрадзе павінны былі добра прааналізаваць, на якіх працах мужчыны паміраюць маладымі, і пенсійны ўзрост для іх не падвышаць, а, магчыма, і знізіць. Тое ж зрабіць для даярак: калі якая адпрацавала 25 гадоў па прафесіі, няхай ідзе на пенсію. То-бок падысці да ўзняцця пенсійнага ўзросту не агулам, а выбарачна.

Г.Станкевіч

Партал твайго горада: <http://beshankovichy.by>

ПАДВЫШЭННЕ ПЕНСІІ

Большасць беларусаў згодныя на павышэнне пенсійнага ўзросту. Пра гэта заявіў Аляксандр Лукашэнка 25 сакавіка на нарадзе, прысвечанай пенсійнай рэформе, паведамляе прэс-служба кіраўніка Беларусі.

Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што вельмі ўважліва сочыць за пазіцыяй грамадства, назірае за абмеркаваннямі, развагамі людзей.

«Мы вельмі акуратна вымяраем настрой грамадства. Павінен сказаць, што сёння ўжо цвёрдая большасць нашага насельніцтва згодная па павышэнні пенсійнага ўзросту. Я не кажу пра тое, падабаецца камусьці ці не падабаецца. Нават тыя, каму гэта не падабаецца, нарэшце, зразумелі, што рана ці позна мы гэтую праблему павінны вырашаць. І час вырашэння праблемы прыйшоў», — адзначыў Лукашэнка.

Ён падзякаваў цяперашнім пенсіянерам, якія раней былі супраць павышэння пенсійнага ўзросту, а цяпер пагадзіліся. Ён таксама гарача

падзякаваў моладзі.

«Моладзь наша — ну проста малайцы! Разумеючы, што гэта закране іх перш за ўсё і тых, хто працуе, тым не менш, спакойна ўспрынялі гэтыя прапановы. Я не кажу, што гэта падабаецца. Але бывае, не падабаецца, але нікуды не падзенешся, да гэтага трэба ісці», — сказаў кіраўнік Беларусі.

Ён упэўнены, што людзі разумеюць, што людзі, якія працуюць, ужо сёння адчуваюць праблемы з утрыманнем пенсіянераў.

Аляксандр Лукашэнка таксама пацікавіўся, як складаецца сітуацыя па стварэнні новых працоўных месцаў. «Майце на ўвазе, што гэта жалезнае рашэнне прэзідэнта! 50 і больш тысяч працоўных

месцаў павінны быць створаныя, — падкрэсліў ён. — Бо нам людзі скажуць: ну, што ж вы, нам працягнулі пенсійны ўзрост, а працы няма. Вось гэтага быць не павінна. Гэтага і не будзе».

Нагадаем, на нарадзе 25 сакавіка было агучана, што самым прымальным варыянтам павышэння пенсійнага ўзросту было названа паступовае павышэнне, з крокам па паўгода пачынаючы з 1 студзеня 2017 года, пенсійнага ўзросту, жанчынам — да 58, мужчынам — да 63 гадоў. Павышэнне пенсійнага ўзросту таксама закране і ваенных, і дзяржслужачых.

Чакаецца, што дакумент аб удасканаленні пенсійнай сістэмы Лукашэнка падпіша на наступным тыдні.

Цяпер пенсійны ўзрост у Беларусі ўстаноўлены на ўзроўні 55 гадоў для жанчын і 60 гадоў — для мужчын.

TUT.BY

САРО – САМАЕ ЧЫСТАЕ ВОЗЕРА Ў РАЁНЕ

Міністэрства прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя вядзе пастаянны маніторынг стану вод Беларусі, паведаміў сёння на прэс-канферэнцыі намеснік міністра прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя Ігар Качаноўскі.

«Маніторынг падземных вод у Беларусі праводзіцца на 97 гідралагічных пастах па 347 рэжымных наглядальных свідравінах. Існуючая дзяржаўная сетка маніторынгу паверхневых вод налічвае амаль 300 пунктаў назіранняў на 160 водных аб’ектах. Актualізацыя даных нацыянальнай сістэмы маніторынгу навакольнага асяроддзя Беларусі штогод праводзіцца на афіцыйным сайце Міністэрства», — адзначыў намеснік міністра.

Ігар Качаноўскі расказаў, што самымі чыстымі вадаёмамі прызнаны азёры Паўночнае Воласа, Паўднёвае Воласа [месца размяшчэння браслаўскай рэзідэнцыі Аляксандра Лукашэнка — НН], Езярышча, Лукомскае, Мядзел, Абстэрна, Саро, Снуды і Цёста ў басейне Заходняй Дзвіны, возера Мястра і Нарач у басейне Нёмана, возера Белае каля населенага пункта Бастынь у басейне Прыпяці.

«Найбольшую нагрузку адсцякавых вод адчуваюць Свіслач ніжэй за Мінск, Нёман ніжэй за Гродна,

Бярэзіна ніжэй Бабруйска, Дняпро ніжэй за Магілёў і Рэчыцу, Заходняя Дзвіна ніжэй за Наваполацк, Прыпяць ніжэй за Мазыр і Ясельда — ніжэй за Бярозу», — паведаміў ён.

Намеснік міністра падкрэсліў, што важным напрамкам маніторынгу з’яўляецца назіранне за станам вод на трансгранічных участках рэк па міжнародных пагадненнях. «Цяпер Беларусь падпісала два такія пагадненні — з Расіяй і Украінай. Вязецца работа па заключэнні аналагічнага пагаднення з Польшчай. Беларусь прымае ўсе меры, накіраваныя на рацыянальнае выкарыстанне і ахову водных рэсурсаў», — рэзюмаваў Ігар Качаноўскі.

БелТА

ДЗВЕ ЖАНЧЫНЫ

На дварэ звечарэла зусім,
час прыйшоў самы той,
каб гарбаты папіць,
ды нядрэнна б кульнуць і кілішак.
Хтось у дзверы пастукаў –
заходзіць жанчына з касой
і з парога: – Збірайся,
твой час, як гаворыцца, выйшаў.

За вакном непагода,
то дождж зацярушыць, то снег,
то крыху перапыніцца,
то пачынаецца зноўку.
Я спытаў у жанчыны з касой,
што прыйшла па мяне,
ці не можа яна пачакаць,
даць мне адтэрміноўку.

Невідущым паглядам
акінула блізкіх маіх,
папраўляе касу на плячы –
цяжка з ёй на рабоце:
– Што за справы ў цябе
засталіся у гэтым краі,
што старую мяне
прымушаеш цягацца па слоце?

– Спраў хапае, але
не патрэбны паслугі твае –
я, на жаль, добра ведаю смак
несуцешнага гора.
Тут жанчына мая,
больш за смерць я кахаю яе,
прызнаваўся ў каханні сваім
да яе толькі ўчора.

Павярнулася рэзка
і кінула цераз плячо:
– Больш за ўсе не люблю
з закаханымі справы я весці.
Колькі даць табе часу, –
махнула касой, як мячом –
каб справункі зямныя свае
у парадак прывесці?

– Знаю я, што людзей
не шкадуеш ты і маладых,
толькі я не з такіх,
хто здаецца на слова, без бою.
Я – шчаслівы як Бог
і датуль не пайду нікуды,
пакуль гэта жанчына
мяне не адпусціць з табою.

Рэзка шчоўкнула клямка,
мільгнуў за вакном чорны плед,
яна ціха ступала
і штось мармытала у крыўдзе.
Знікла ў чорнай начы,
растварылася ў снежнай імгле.
Дараяга, пакуль ты кахаеш,
яна больш не прыйдзе.

Г.Станкевіч

НАША ГІСТОРЫЯ

УЛЬСКІ СЕЛЬСКІ САВЕТ

Сёння на тэрыторыі Ульскага сельскага Савета знаходзіцца 28 вёсак, у якіх пражывае 1390 чалавек. Вёсак роўна ўдвая менш, чым у Верхнякрывінскім сельскім Савеце, насельніцтва меней на 600 чалавек. Крыху больш жанчын (728), чым мужчын (662). Усе лічбы прыведзеныя на 01.01.2016.

Сярод 28 вёсак савета ёсць вёскі без людзей, такіх ужо ажно шэсць. Гэта Броды, Дворнікі, Мураўшчына, Прудзіны, Сапегі і Шавурына. Ёсць дзве вёскі, дзе стала пражывае толькі адзін чалавек – Гарані і Ярмолаўшчына. Два чалавекі пакуль што жывуць на ўзрэччы. Па тры жыхары – у вёсках Галі і Паніззе, чатыры – у Марцінаве. Праз нейкія пяць-сем гадоў гэтыя 12 вёсак знікнуць з карты раёна наогул.

Больш за сотню жыхароў мае толькі аграгарадок Ула (699), Сокарава (241) і Фролкавічы

(142). Ула за апошнія два дзесяцігоддзі скарацілася больш чым удвая. Яшчэ ў 2002-м годзе там пражывала 1200 чалавек. У Сокараве ў 2008-м годзе пражывала 327 чалавек. У Фролкавічах у 1996-м годзе пражывала 218 чалавек. З ліквідацыяй пладова-агародніннага камбіната Фролкавічы прыйшлі ў поўны заняпад.

Такім чынам, у трох найбуйнейшых вёсках Ульскага сельскага Савета сёння пражывае 1082 чалавекі. У астатніх 25-ці – 308 чалавек, у

сярэднім крыху больш за 12 чалавек у адной вёсцы.

Перспектывы развіцця гэтага рэгіёна самыя сумныя. Дзяцей да 18-гадовага ўзросту на тэрыторыі савета пражывае толькі 160, амаль на 100 менш, чым у Верхнякрывінскім сельскім Савеце. З іх 86 дзетак пражывае ў Вуле, 20 – у Фролкавічах і 14 – у Сокараве.

У Вульскай сярэдняй школе навучаецца 94 вучні, у Вульскім дзіцячым садзе налічваецца 28 дзетак. Яшчэ 21 дзіця не наведвае дашкольнай ўстановы.

З установаў культуры ў рэгіёне засталіся Ульскі СДК і Сокараўскі сельскі клуб. Яшчэ працуюць Ульская і Сокараўская бібліятэкі. У Вуле ёсць музычная школа і музей імя Льва Даватара.

М.Васільеў

ТЭХНІКА БЯСПЕКІ

ПАЗБЕГЛІ ВЫТВОРЧАГА ТРАЎМАТЫЗМУ

Бешанковіцкі раён у 2015 годзе апынуўся сярод сямі раёнаў вобласці, дзе не было зафіксавана траўм на вытворчасці. Сярод гарадоў сумнае лідарства па траўматызму трымае Віцебск, а сярод сельскіх раёнаў — Верхнядзвінскі раён.

Паводле даных статыстычнага ўпраўлення Віцебскай вобласці ў Бешанковіцкім раёне, як і ў Гарадоцкім, Браслаўскім, Дубровенскім, Лёзненскім, Расонскім і Талачынскім раёнах у 2015 годзе не

было зафіксавана ніводнага выпадку вытворчага траўматызму.

Найбольшая ж колькасць пацярпелых на вытворчасці была зарэгістравана ў Віцебску — 46, Аршанскім раёне — 19, Наваполацку —

18.

Сярод сельскіх раёнаў сумнае лідарства належыць Верхнядзвінскаму раёну — 13 пацярпелых і Шумілінскаму раёну — 9 пацярпелых.

На прадпрыемствах Віцебшчыны ў мінулым годзе загінула ад няшчасных выпадкоў восем чалавек, што на аднаго менш, чым у 2014 г. Пры гэтым ўсе загінулыя — мужчыны.

А.Тутэйшы

НАША СПАДЧЫНА

ДЗЕНЬ РОДНАЙ МОВЫ

21-га лютага ў свеце адзначаўся Міжнародны дзень роднай мовы. Ён быў абвешчаны UNESCO 6 гадоў таму. 3 ініцыятывай увесці такі дзень выступіла Бангладэш. 21-га лютага 1957 года, адстойваючы права вучыцца на роднай мове, там загінулі пяць студэнтаў. А таму гэты дзень — яшчэ адна нагода задумацца аб лёсе роднай мовы і беларусам.

Мова – духоўны скарб народа. Але як часта зараз мы чуюм нашу родную мову? Дзеці – на ўроках беларускай мовы і літаратуры, а дарослыя – амаль ніколі. 25-га лютага ў гімназіі была магчымасць для ўсіх пачуць “сваю, беларускую, родную, кроўную”.

За гэта мы ўдзячныя Раісе Мікалаеўне Лазуцы, якая падарыла дзецям беларускую казку, арганізаваўшы цудоўны канцэрт. Мы ўдзячныя таксама вядучым, якія без кроплі хвалявання нагадалі вучням і настаўнікам гімназіі, што яны – беларусы, што іх родная мова – беларуская. Гэта – Ірына Рэц, Юлія Піскунова, Дар’я Кежа, Валерыя Ткачонак, Глеб Галец і Дзмітрый Новікаў. І кожны, каму пашанцавала трапіць на канцэрт у якасці гледача, дзякуе ўдзельнікам канцэрта, натхнёным і натхняльным.

Хто з нас не любіць паэзію? Яна пераварочвае звычайныя погляды і меркаванні людзей, усё, што было нязначным, становіцца важным. І, наадварот, рэчы, якія раней вылучаліся на першы план,

становяцца другароднымі. Беларусу заўсёды лашчаць слух вершаваныя радкі на роднай мове. На гімназічным канцэрце гучалі вершы Петруся Броўкі “Пахне чабор” (у выкананні Яўгена Барсукова), Мікалая Мятліцкага “Дык, дзякуй...” (у выкананні Дар’і Шыдлоўскай), Яўгеніі Янішчыц “Чую тваю жаўруковую музыку...” (у выкананні Максіма Каравача) і шмат іншых. Аляксандра Корбан прачытала ўсім верш ўласнага сачынення.

А якая прыгожая беларуская песня! Кожны хоць раз у жыцці ў часіны журбы звяртаўся за дапамогай да музыкі. Але, калі шчыра, ці многія з нас слухаюць народныя песні, песні беларускіх выканаўцаў? Спевакі гімназіі даказалі ўсім, што песня на роднай мове – самая лепшая. «Не ведай болей войнаў, болю, слёз...», – жадалася ёй роднай зямлі ўжо знаёмае Бешанковічам трыя “Хвалі” (Лізавета Зюлькова, Дар’я Даўгяла і Ксенія Малец). Гэтыя дзяўчаты таксама ўразілі ўсіх выкананнем песні “Ружа

кветка” а капэла.

Захаплялі музычнымі творами Ксенія і Марына Сяргееўна Гальоўскія. Затрымаўшы подых, зал слухаў Соню Спірыдонаву і Леру Ткачонак з 5 “Б” класа. Узрадавалі выкананнем на гітары песні “Новы дзень” Аляксандра Корбан і Мікіта Белавус. Самымі яскравымі сталі выступленні Варвары Пянькоўскай і Ксеніі Міхайлавай (песня “Бульба – гэта супер клас!”) з 5 “А” класа і Уладзіслава Крэйдзі, Іллі Серабро, Дзяніса Кухто (6 “Б” клас) з песняй “Сена маладое”.

Увогуле, гэты канцэрт – адзін з тых, які б хацелася слухаць доўга-доўга. Ён дапамог зразумець, што задача нашага пакалення – захаваць родную мову, не даць ёй знікнуць. Калі знікне мова, то неўзабаве спыніць сваё існаванне і ўся нацыя. Родная мова не менш каштоўная, чым усякія карысныя выкапні, яе нельга купіць або прадаць, ёй можна толькі ганарыцца і захапляцца. Калі мова папулярная і любімая, то таксама будзе і з народамі, які на ёй размаўляе. “Не пакідайце ж мовы нашай беларускай, каб не ўмёрлі!”

Аляксандра Корбан
вучаніца 11-га класа ДУА
“Бешанковіцкая
гімназія-інтэрнат”
“Зара”

НАВІНЫ ЭКАНОМІКІ

РОСТ ХУЛІГАНСТВАЎ

Па выніках двух месяцаў 2016 года на тэрыторыі Віцебскай вобласці адзначаецца істотны рост хуліганстваў у грамадскіх месцах (з 17 хуліганстваў да 39), што адмоўна ўплывае на крывінагенную сітуацыю ў рэгіёне.

Лепшы спосаб пазбегнуць хуліганства — не ствараць сітуацыі, у якой яны магчымыя: не гуляць у бязлюдных месцах, асабліва ў цёмны час сутак, пазбягаць вечарам заходзіць у адасобленае двары, не зазіраць з цікаўнасці ў пустуючыя хаты, старацца пазбягаць натоўпаў людзей, па знешніх прыкметах якіх бачна, што яны ўжывалі алкаголь.

З мэтай самаабароны можна выкарыстоўваць падручныя сродкі (ключы, парасон, сумку і г.д.). Выкарыстанне сродкаў абароны (газавага балончыка) неабходна адпрацаваць, каб страх і разгубленасць не затармазілі своечасовай рэакцыі на нападзенне.

Рухаючыся па цёмнай вуліцы, нельга займацца тым, што зніжае ўвагу (напрыклад, слухаць плэер). Заўважыўшы кампанію, якая ідзе следам і выклікае падазрэнне, варта звярнуцца па дапамогу да навакольных з просьбай правесці або трэба самому змяніць маршрут руху. Важна добра ведаць раён перамяшчэння, найбольш бяспечныя маршруты, насіць і ўжываць свістак для дэмаралізацыі нападнікаў, у выпадку небяспекі клікаць на дапамогу крыкамі: «Пажар!»

Важна памятаць, што пры здзяйсненні ў дачыненні да вас злачынства неабходна неадкладна паведаміць аб гэтым у міліцыю, таму як менавіта пошукі злачынцаў па «гарачых слядах» даюць найбольшыя шанцы на іх затрыманне.

У сувязі з чым не лішнім будзе нагадаць, што хуліганства з’яўляецца адным з найбольш небяспечных і распаўсюджаных злачынстваў супраць грамадскага парадку і грамадскай маральнасці, нярэдка спрыяюць здзяйснення больш цяжкіх злачынстваў.

Крывінальная адказнасць за гэты від грамадска-небяспечных дзеянняў прадугледжана арт. 339 Крывінальнага кодэкса Рэспублікі Беларусь.

Так, наўмысныя адказнасць за гэта груба парушаюць грамадскі пардак і выказваюць відавочную непавагу да грамадства, якія суправаджаюцца ўжываннем гвалту або пагрозай яго прымянення, або знішчэннем або пашкоджаннем чужой маёмасці, альбо адрозніваюцца па сваім змесце выключным цынізмам (хуліганства), караюцца грамадскімі працамі, або штрафам, або арыштам на тэрмін да шасці месяцаў, або пазбаўленнем волі на тэрмін да трох гадоў.

Хуліганства, здзейсненае паўторна, альбо групай асоб, альбо звязанае з супрацівам асобе, якая спыняе хуліганскія дзеянні, альбо спалучанае з прычыненнем менш цяжкага цялеснага пашкодвання (злоснае хуліганства), караюцца арыштам на тэрмін ад трох да шасці месяцаў, ці абмежаваннем волі на тэрмін да пяці гадоў, або пазбаўленнем волі на тэрмін ад аднаго года да шасці гадоў.

Вышэйпаказаныя дзеянні, учыненыя з прымяненнем зброі, іншых прадметаў, якія выкарыстоўваюцца ў якасці зброі для прычынення цялесных пашкодванняў, ўжываннем выбуховых рэчываў або выбуховых прылад альбо здзейсненыя з пагрозай іх ужывання, пры адсутнасці прыкмет больш цяжкага злачынства (асабліва злоснае хуліганства) караюцца пазбаўленнем волі на тэрмін ад трох да дзесяці гадоў.

Прымяненне гвалту пры хуліганстве азначае фізічнае ўздзеянне на пацярпелага ў любой форме — нанясенне пабоў, прычыненне цялесных пашкодванняў, абмежаванне свабоды перамяшчэння шляхам звязвання, утрымання і г.д.

Пагроза прымянення гвалту — гэта выяўленае славесна або ў форме пэўных жэстаў намер прымяніць фізічнае насілле пры наяўнасці ў вінаватага рэальнай магчымасці выканаць пагрозу.

Знішчэнне або пашкодванне чужой маёмасці пры здзяйсненні хуліганскіх дзеянняў можа выяўляцца ў прывядзенні яго ў стан поўнай або частковай непрадатнасці, альбо да страты маёмасцю спажывецкіх уласцівасцяў.

Алег Новік
начальнік
Бешанковіцкага РАУС
“Зара”

АБ’ЯВА

• Каб атрымліваць кожны нумар газеты «Крывінка» паведаміце рэдакцыі аб гэтым. Калі не жадаеце атрымліваць газету, то патэлефануйце.

• Калі прачыталі “Крывінку”, то калі ласка, перадайце знаёмым.

• Наша газета стала размяшчаецца на партале <http://kamunikat.org>, дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спампаваць са старонкі: <http://kamnikat.org/kryvinka.html> каталагу “Пэрыёдыка” для далейшага выкарыстання яшчэ да з’яўлення газеты на паперы.

УГОДКІ БНР

ВІНШАВАННЕ СТАРШЫНІ
РАДЫ БНР

Віншаваньне Рады БНР да 98-й гадавіны абвяшчэння незалежнасці Беларускай Народнай Рэспублікі.

"Дарагія суродзічы, 98 гадоў таму — ранічкай 25 сакавіка 1918-га — на нашай зямлі адбыўся цуд: паняволены, зняможаны вайной беларускі народ заявіў, што «ад гэтага часу Беларуска Народная Рэспубліка абвяшчаецца незалежнай вольнай дзяржавай».

Сёння Беларусь жыве!

Жыве, дзякуючы рашучасці нашых продкаў у 1918-м годзе, але таксама дзякуючы жыццяздольнасці кожнага з нас!

Дваццаце стагоддзье было адным з найстрашнейшых у гісторыі чалавецтва, і асабліва моцна пацярпеў наш край. Мы вытрымалі дзве чужыя вайны, шматлікія спробы генацыду нашага народу — высылкі, расстрэды, дыктатуры, выгнаньне траціны нашага народу ў замежжа. Чужакі нішчылі нашу прыгожую мову, нашу шматвяковую культуру, нашу веру, нашае пачуццё годнасці. Нягледзячы на ўсё гэта, мы выжылі. Мы жывём, і жыве Беларусь!

Дарагія суродзічы,

прыпамінаю цяжкія часы, каб вы не зьнеахоціліся.

Калі мы часам робімся больш асыярожнымі, ці памяркоўнымі, гэта таму, што

адчуваем, што надыходзяць цяжкія часы, і нам трэба іх пераżyць.

Сёння, аднак, хачу яшчэ раз выказаць вам сваю веру, што мы дасягнем тае лепшай будучыні, пра якую мы марым. Пацьверджаньне нашай моцы бачым у зусім нядаўняй гісторыі — калі 25 жніўня 1991 году беларусы здолелі скарыстаць шанец і аднавілі Незалежнасць, зьдзейсніўшы

мару пакаленьняў. І вось ужо чвэрць стагоддзя наш край незалежны — але ўсё яшчэ не свабодны.

Прыйдзе час, калі будзем сапраўды той незалежнай, вольнай дзяржавай, пра якую гаварылі нашыя Дзяды, калі наш кай далучыцца да

сям'і заможных і паважаных эўрапейскіх народаў. Мы даказалі, што мы вартыя гэтай павагі.

Жадаю вам сёння мужнасці і вытрымаласці. Мы яшчэ пабачымся у вольнай Беларусі. Моцна веру ў гэта, і хачу, каб кожны з вас у гэта верыў.

Жыве Беларусь!

**Івонка Сурвілла,
Старшыня Рады Беларускай
Народнай Рэспублікі**

ДЕЛО САВЧЕНКО

САВЧЕНКО – УКРАИНСКАЯ
ЖАННА Д'АРК

Все, происходящее с Надеждой доселе, с точки зрения московских стратегов, было несомненной удачей. И, пожалуй, зря вы думаете, что ее будут менять на военнотружущих Ерофеева и Александрова.

Савченко — это украинская военнотружущая, сражавшаяся на территории Украины против незаконных вооруженных формирований, посягающих на целостность украинского государства. С какой стати и за что судить ее на территории России?

Если мы признаем, что люди, против которых сражалась Савченко, наши агенты, — то нельзя судить противника за участие в войне. Если мы не признаем этих людей своими агентами, то это значит, что они — террористы. Невозможно судить человека за борьбу с терроризмом.

В принципе дело Савченко упирается в одну простую проблему. Если ты посылаешь боевиков на территорию сопредельного государства, ты не можешь судить тех, кто сражается против них, как убийц мирных граждан.

Чтобы обойти эту заковыку, Савченко предъявлено конкретное обвинение. Ее обвиняют не в том, что она, украинская военнотружущая, сражалась против засланных на территорию ее страны боевиков. Ее обвиняют в том, что 17 июня 2014 года она убила двух российских журналистов — Игоря Корнелюка и Антона Волошина. Так как журналисты были убиты при минометном обстреле, то обвинители,

чтобы как-то привязать к делу Савченко, заявили, что она залезла на вышку сотовой связи, с которой и корректировала обстрел.

Проблема в том, что это конкретное обвинение высосано из пальца. Савченко была захвачена в плен за час до гибели Волошина и Корнелюка. Это подтверждается билингами обоим телефонов, которые суд отказался принять во внимание. Это также подтверждается расположением солнца и теней на видеозаписях, сделанных при взятии Савченко в плен.

Кроме того, версия о том, что минометный огонь (кто бы его ни вел) специально велся по журналистам, — не выдерживает критики. Волошин и Корнелюк погибли потому, что передвигались вместе с боевиками, по которым и велся огонь.

Третьим обстоятельством дела является вопрос о том, как вообще Савченко оказалась на территории России. Здравый смысл заставляет предполагать, что она была взята в плен сепаратистами 17 июля 2014 года около 10 часов утра, передана кураторам и насильно вывезена в Россию.

Те, кто ее вывозил, являются похитителями человека, а значит, уголовными преступниками. Чтобы скрыть этот очевидный факт, организаторы похищения,

являющиеся одновременно организаторами дела против Савченко, выдумали фантастическую историю о том, что после взятия в плен Савченко была отпущена, а затем незаконно перешла границу, где и была задержана.

Одна из проблем дела украинской Жанны Д'Арк — это несоответствие между высоким политическим уровнем, на который оно поднялось, и низким интеллектуальным уровнем фальсификаторов, которые его лепили.

Modus operandi Кремля заключается в том, что он никогда не курирует спецоперацию до конца, чтобы потом иметь возможность отрицания: «Я? Да я тут ни при чем!»

Когда следователь Дмитрий Маньшин допрашивал Савченко в Ростове, он, очевидно, не предполагал, что допрашивает женщину, которая будет избрана депутатом Верховной рады и Европарламента. Женщину, которую накануне вынесения приговора потребует без всяких условий освободить госсекретарь США. Женщину, из-за которой депутаты Европарламента создадут «список Савченко».

Следователь Маньшин не знал, что допрашивает украинскую Жанну Д'Арк. Жанна Д'Арк не входила в интеллектуальный и умственный горизонт следователя Маньшина.

Вторая проблема дела Савченко заключается в том, что в области внешней политики московские стратеги повторили (працяг на стар. 4)

НАША СВЯТА

НАКОСЯЧИЛИ

Про эффект первой пуговицы знают все. Если только застегнешь ее неправильно, то дальше что-то исправлять уже бесполезно. Хоть шарфиком прикрывай, хоть сумочкой, хоть руками полы придерживай...

Все равно дальше все идет наперекосяк: воротник разъезжается, плечи сползают, карманы «пляшут»...

Выход один – расстегнуться и застегнуть все сначала.

Вчера, на День воли, глядя на бело-красно-белые флаги и ленточки, на «Погоню», на людей, который искренне поздравляли друг друга с праздником, вновь вспомнила именно про этот эффект первой пуговицы.

Ведь именно после того, как Беларусь отказалась от исторически-мотивированных национальных символов, у нас все пошло наперекосяк. Истинные патриоты Беларуси оказались «пятой колонной», адепты империи – патриотами. Те, кого интересует исключительно чарка-шкварка были признаны хорошими белорусами, те, кого интересует национальный язык, история, Идеи в широком смысле этого слова – врагами, нехорошими, неправильными. И даже если совсем не про высокие материи говорить, даже если говорить про деньги, то все равно «косяк» получился. Со всех трибун возвещали, что строим национальную экономику, но делали это по принципам российского региона. Вот и имеем то, что имеем.

Теперь, после Украины, вроде, затмение потихоньку развеивается. Официальные структуры начали старательно искать содержание для билбордов со слоганом «То, что нас объединяет». И признали, что не «Дожинки» объединяют белорусов, не хоккей и даже не Всебелорусское народное собрание. Несмело констатировали, что объединяют нас мова, история и культура, о чем теперь свидетельствуют большие плакаты на улицах городов. Вот только о самом главном словами не говорят. И если выразить то, что нас объединяет, символами, то придется вновь вернуться к тому, с чем старательно сражались, к бело-красно-белому стягу и гербу «Погоня».

Как ни пытались эти символы дискредитировать, как ни втапывали в грязь, как ни наказывали за их использование, как ни промывали мозги на политинформациях и через СМИ, но то, что имеет действительно глубокие корни – не выкорчевать. На груди, у сердца, люди стали делать татуировку не «капусты», но всадника. Без какого-то приказа, без суровой директивы, без

ультимативной агитации. Сами, по велению души. Потому что так хотят, так чувствуют.

Как ни бдели идеологи, как ни тужились, но даже на концертах типа «Дни Беларуси в Москве» вдруг выяснялось, что почти все творческие коллективы одеты в бело-красно-белое. Случайно, не сговариваясь. Отобранные, благонадежные проверенные коллективы – и такой демарш.

Или вспомните, как бело-красно-белые зонтики у людей отбирали – чтобы нигде в городе даже не было намека на исторический флаг. А теперь в государственных магазинах продают и зонтики, и майки, и сумки, и ленты, и пакеты, и шарфы в национальных цветах. Значит, есть спрос. Значит, люди этого хотят. Значит, борьба была бессмысленной. Власть проиграла, победили зонтики.

Белорусская идея победила! В головах, в сердцах равнодушных людей победила!

Реинкарнация советской символики в суверенной Беларуси не удалась. Не сроднились мы с ней, не полюбили. Власть пришлось даже отдельный закон писать, чтобы нормами и правилами хотя бы видимость почитания официальных символов обеспечить. Но какими нормами можно прописать любовь, трепет, гордость, волнение... Как заставишь, если никаких эмоций красно-зеленый флаг не вызывает, что-то глубинное не затрагивает? А вот бело-красно-белый – без всяких законов, указаний и норм – красивый, величественный, по-настоящему державный... Свой! Наш!

И «Погоня» – это как связь с чем-то значимым через века. Это как сила, помощь, вера, которая скачет из нашего прошлого в наше будущее. А снопы, колосья, лён, клевер... Скосили – сгнило. Вот и весь символ.

Сейчас, когда оглядываешься назад, то очень четко виден момент, с которого в Беларуси все пошло наперекосяк. Поменяли символы – и все стало разъезжаться. Можно подтягивать полы, можно шарфиком прикрываться, можно сумочкой; можно – ОМОНовскими щитами, можно тоннами книг по государственной идеологии, но все равно придется вернуться к тому, с чего накосячили – к своим настоящим символам. И потом все пойдет значительно легче.

**Светлана Калинкина
«Народная воля»**

ДЕЛО САВЧЕНКО

(пачатак на стар. 3)
дипломатические достижения покойного Муамара Каддафи. Ну, помните, когда у Каддафи из-за полной антисанитарии в госпиталях разразилась эпидемия СПИДа?

И Каддафи, не будь дураком, арестовал болгарских медсестер, приехавших по линии Красного Креста лечить ливийцев, пытками выбил из них показания, что они нарочно заражали СПИДом ливийских детей, и — добился-таки своего: заставил Запад уважать себя. Сам Саркози приехал в Ливию, чтобы поменять освобождение заложниц на снятие санкций против Ливии.

Каддафи первый понял, что это с террористами приличные страны не разговаривают. А когда заложника берет не террорист, а государство,

разговаривают, да еще как!

Поэтому все, происходящее с Надеждой Савченко доселе, с точки зрения московских стратегов, было несомненной удачей. Ее героическое поведение, ее голодовки, ее избрание в Европарламент — все это только набивало ей цену. Вы думаете, Савченко будут менять на военнотружущих Ерофеева и Александрова? Ха!

Навязчивой идеей является отмена санкций. Савченко будут менять только на санкции. Хотите Савченко — снимайте санкции.

И очень возможно, что Москва добьется своего. Но, как учит история, у тактических преимуществ могут быть некоторые стратегические недостатки...

Юлия Латынина
«Новая газета»

СПРАВА ЧЫЖА

ПЯТЬ ФАКТОВ О ЗАДЕРЖАННОМ ЧИЖЕ

«Наша Ніва» приводит фрагменты из биографии Юрия Чиж.

Жена — обладательница велнес-клуба, дети учились за границей

Светлана Чиж, жена миллионера, в 2015 году попала в список «Топ-50 самых стильных женщин Беларуси» по версии журнала XXL.

Она является владелицей велнес-клуба EVO.

Велнес — это такая концепция здорового образа жизни, основанного на сочетании физического и духовного здоровья. Воспользоваться услугами центра могут только члены клуба — это закрытое учреждение.

Старшие дочь и сын Юрия и Светланы Чижов получали образование за рубежом. Сергей — в Англии, Татьяна — во Франции.

«Сыну было трудно в Англии, его тянуло домой, но он терпел. А когда закончил обучение, сказал, что хотел бы вернуться. Сейчас работает вместе со мной», — говорил Чиж.

После учебы в Оксфорде Сергей стал членом наблюдательного совета Минского завода игристых вин, акционером которого является «Трайпл».

Татьяна также вернулась на родину, она училась в Париже гостиничному и ресторанному бизнесу.

Младший сын Чижача учится в БНТУ по специализации «Экономика и управление производством».

Копал картошку, косил траву, отдыхал на море... с Александром Лукашенко.

Юрий Чиж неизменно входил в тот небольшой пул, с которым проводил время глава Беларуси Александр Лукашенко.

Даже в прошлом году Чиж вместе с Лукашенко копал картофель в Дроздах, свозил арбузы и дыни. Присутствовал он и при обучении француза Депардьё навыкам косыбы.

Также Юрий Чиж всегда сопровождал главу Беларуси во время отдыха — хоть в Сочи, хоть в ОАЭ. Из бизнесменов в таких мероприятиях участвовал еще Александр Шакутин, хотя все знали, что между этими двумя миллионерами существовал определенный антагонизм.

Часы за 400 тысяч долларов

Скандинавские миллионеры стараются не демонстрировать свое богатство. Ходят в обычной одежде, ездят на обычных машинах. Юрий Чиж — богач другого типа. Например, бизнесмен всегда публично появлялся с очень дорогими часами на руке.

В 2011 году «Наша Ніва» зафиксировала, что Юрий Чиж носит платиновые часы Ulysse Nardin, которых всего 30 штук в мире. Цена такого часов колебалась в

районе 400 тысяч долларов.

Через два года владелец «Трайпла» пришел на исполком Белорусского федерации футбола с Patek Philippe Celestial Grand Complication, цена которого — в районе 260 тысяч долларов.

Вот к таким красивым вещам тянуло миллионера.

Интересная манера играть в футбол

Чиж — заядлый любитель футбола и борьбы. Он посещал практически все игры своего «Динамо». Причем в последнее время на стадионе «Трактор» садился прямо на трибунах, а не в какой-нибудь ложе. Всегда недалеко от него сидел бывший премьер-министр Владимир Ермошин. Чиж и сам не против поиграть в футбол. Главный тренер сборной Беларуси Александр Хацкевич был свидетелем, как бизнесмен держится на футбольном поле.

«Наверное, со стороны это выглядит достаточно интересно. Я не раз играл и за команду Юрия Саньича, и против нее. Эмоций очень много. Может, техники и мастерства иногда недостает, но страсть и энергия все это компенсируют. Юрий Саньич очень не любит проигрывать. Часто начинает руководить всеми на поле. Исполняет исключительно центрального нападающего. Иногда действует за счет тарана, иногда за счет своего авторитета. А порой берет на себя судейские обязанности. Спорная ситуация, соперник кричит, мол, ничего не было, а Юрий Саньич останавливается и говорит: «Нет, здесь точно был фол». И все соглашаются»). Некоторые моменты, конечно, комедийные. Но главное, что наши пульки — это эмоции и хорошее настроение», — говорил Хацкевич в интервью by.tribuna.

Строил под Минском новые резиденции

У Чижача есть коттедж в столичных Дроздах, самом престижном квартале Беларуси, но он решил заиметь еще и поместье за пределами Минска. Его новый дом находится возле Логойска. Общая площадь коттеджа огромная, аж 875 м2. Во дворе запланированы баня и бассейн. Чиж редко давал интервью не на спортивные темы. Однажды он рассказал о своих приоритетах в музыке.

«Я в плане музыки всеяден, но больше люблю авторские песни. Очень нравится Владимир Высоцкий. Ну и вообще — ретро: музыка 1970—1980-х, те вещи, на которых вырос. Все-таки раньше больше было смыслового и высокохудожественного. А сейчас: два раза топнул, два раза пристукнул».

Змицер Панковец
«Наша Ніва»

ПРАБЛЕМА ЎЗРОСТУ

ПЕНСІЙНЫ ЎЗРОСТ ПАВЫШАЦЬ НЕЛЬГА

Ёсць, як мінімум, тры прычыны, якія дазваляюць заяўляць пра тое, што павышэнне пенсійнага ўзросту з'яўляецца неабгрунтаваным рашэннем. Яно зусім будзе не на карысць нашай эканоміцы. І вось чаму.

Прычына першая: дэмаграфічная

Цалкам абапіраючыся на дадзеныя Белстата, прывяду ўсяго некалькі цікавых статыстычных фактаў.

У 1955 годзе ў БССР нарадзілася 194 345 чалавек. У канцы 2014 года ў Беларусі ў 59-гадовым узросце знаходзіліся 129 916 чалавек. Калі не ўлічваць міграцыі, то атрымліваецца, што 33,2% насельніцтва не дажыло да 60-годдзя.

У 1950 годзе ў БССР нарадзілася 197 164 чалавек, у канцы 2014 года ў Беларусі ў 64-гадовым узросце было толькі 109 510 чалавек. Гэта значыць на пачатак 2015 года не дажыло да 65-годдзя 44,5% насельніцтва.

Такім чынам, павелічэнне пенсійнага ўзросту на 5 гадоў азначае, што 11,3% насельніцтва пазбавяцца магчымасці дажыць да пенсійнага ўзросту.

Прычына другая: кадравая

У апошнія гады ў Беларусі назіраецца паступовае зніжэнне колькасці занятага насельніцтва. За 2015 год скарачэнне колькасці работнікаў склала больш за 60 тысяч чалавек. Прычым асноўная частка скарачэнняў прыпадае на буйныя арганізацыі з дзяржаўным капіталам. Прадпрыемствы вымушаныя скарачаць колькасць работнікаў у пагоні за ростам прадукцыйнасці працы і зніжэннем сабекошту вырабленай прадукцыі. Пры гэтым усплёску беспрацоўя мы не назіраем. Чаму?

Для адказу на пытанне варта зірнуць на ўзроставую структуру насельніцтва. На пачатак 2015 года ў Беларусі пражывала 83 972 54-гадовыя жанчыны і 57 700 59-гадовых мужчын. Такім чынам, у 2015 годзе пенсійнага ўзросту дасягнула 141 872 чалавекі. У 16-гадовым узросце на пачатак 2015 года было толькі 91 238 чалавек. Колькасць памерлых у працаздольным узросце ў 2014 годзе складала 24 367 чалавек. 3 гэтых дадзеных з пэўнай умоўнасцю (частка грамадзян сыходзяць на пенсію па выслуге, частка па інваліднасці) можна ўсталяваць, што па дэмаграфічных прычынах працаздольнае насельніцтва Беларусі за год скарацілася прыкладна на 75 тысяч чалавек. Гэта нават больш, чым фактычнае скарачэнне занятага насельніцтва.

У выніку павелічэнне пенсійнага ўзросту створыць каласальную нагрузку на беларускі рынак працы. Знайсці працу ва ўмовах эканамічнага крызісу стане неверагодна складана. Горш за ўсё давядзецца моладзі, паколькі знайсці сабе месца працы без неабходнага вопыту значна складаней. У выніку мы будзем мець масавы адток моладзі за мяжу ў пошука працы. Многія з гэтых маладых людзей будуць страчаныя для беларускай пенсійнай сістэмы назаўсёды, паколькі нават пры ўмове вяртання ў краіну працоўны стаж у іх ужо не будзе ні часу, ні жадання.

Прычына трэцяя: эканамічная

Для тых, каму двух першых прычын недастаткова, прывяду, мабыць, самы важкі аргумент — эканамічны.

Для гэтага неабходна памятаць пра тое, што сродкі, прызначаныя для выплаты пенсій, — не падарунак ад дзяржавы. Яны пералічваюцца намі ж і нашымі працадаўцамі ў Фонд сацыяльнай абароны насельніцтва (ФСАН) з кожнай нашай зарплаты.

Таму прапаную зірнуць на сумы, якія мы адлічваем на пенсію на працягу свайго працоўнага жыцця, і супаставіць

іх з фактычнай велічынёй пенсій, якія нам выплачваюць.

Вызначыць сярэдняю велічыню пенсійных унёскаў у Беларусі не так проста. Справа ў тым, што ўнёскі на пенсійнае страхаванне пералічваюцца як самімі работнікамі, так іх працадаўцамі, а велічыня ўнёскаў залежыць ад памеру заробатнай платы супрацоўніка. Таму для чысціні эксперыменту будзем выкарыстоўваць унёскі на пенсійнае страхаванне, якія выплачваюцца індывідуальнымі прадпрымальнікамі.

Справа ў тым, што ІП сам вызначае памер свайго даходу, з якога ён будзе выплачваць унёскі. Аднак памер даходу не павінен быць меншы за суму мінімальнага заробкаў за год. Такім чынам, ІП абавязаны выплаціць у ФСАН унёсак у памеры не менш за 35% мінімальнай заробатнай платы. Пры гэтым выразна вызначана, што 29% прызначаюцца на страхавыя ўнёскі па пенсійным забеспячэнні.

У цяперашні час памер мінімальнай заробатнай платы складае 2 300 000 рублёў. Такім чынам, мінімальны памер штомесячных унёскаў прадпрымальнікаў на пенсійнае страхаванне складае 667 000 рублёў. На сённяшні дзень гэта крыху больш за \$ 32.

Прымаючы пад увагу, што сёння за размяшчэнне доўгатэрміновых укладаў у валюту беларускія банкі прапануюць ад 4% гадавых, разлічым, якую б суму здолелі назапасіць прадпрымальнікі, калі б страхавыя ўнёскі па пенсійным забеспячэнні размяшчалі на доўгатэрміновым валютным укладзе. ...

...грамадзяне Беларусі сёння атрымліваюць пенсію значна меншую,

чым маглі б. Раней гэта можна было спісаць на той факт, што вялікая частка пенсійных унёскаў пенсіянераў заадавала доўга жыць разам з СССР. Але з кожным годам велічыня пенсійнага фонду, сфармаванага ў незалежнай Беларусі, павінна становіцца ўсё большай. А значыць, беларусы маюць права чакаць альбо паступовага павелічэння пенсій, альбо скарачэння памеру пенсійных унёскаў.

Але паколькі замест гэтага нам кажуць аб неабходнасці павышэння пенсійнага ўзросту, то ўзнікае простае пытанне: «А дзе ж пенсійныя ўнёскі беларусаў за апошнія 25 гадоў?» Калі іх стала не хапаць нават на цяперашні памер пенсій, то гэта азначае, што сродкі былі выкарыстаныя надзвычай не эфектыўна. Калі ж гэта не так, то павелічэнне пенсійнага ўзросту павінна суправаджацца альбо істотным ростам памеру пенсій у доларавым выражэнні, альбо сувымерным скарачэннем велічыні пенсійных унёскаў.

(скарочана)

Аляксей Харкевіч
«Новы час»